

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Calvinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiæ, 1595

Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt
 vos, quatenus & quantum singulos obliget,
 in Antidotis nostris ad eum locum contra
 alias Caluini corruptelas explanauimus.

Ad Mat.
 cap. 5. ver.
 44.

CAP. XIII.

1. Omnis anima potestatibus sublimioribus sub-
2. dita sit. Non est enim potestas, nisi à Deo Qui
 autem potestati resistit, Dei ordinationi resi-
 stit. Ideoque necessitate subditi estote, non so-
 lum propter iram, sed etiam propter conscien-
 tiam.

Caluinistæ aliter quàm Lutherani, aut
 Cetiani Cingliani, vt legum Ecclesiasti-
 carum obligationem cercius tollant, aut so-
 lius fidei iustificacionem absque vlla operum
 obligatione fortius statuunt, consequenter
 docent, nec Principum secularium leges in
 conscientia obligare. Idcirco Caluinus, vt-
 cunque in huc ipsum locum hoc suum dog-
 ma altissimè dissimulet, adeoque affirmet
 ad obeundam submissionem Magistratui verbo Dei
 conscientiam obligari, tamen in sua Institutio-
 ne hæc Pauli verba totis viribus eludere co-
 nat. *Quam libertatis*, inquit, *prærogatiua do-*
nata fidelium conscientia, et Christi beneficio conse-
cuta sunt, ne vllis obseruationum laqueis in his rebus
implicentur, in quibus eas liberâ esse Dominus vo-
luit, omnium hominum potestate exemptas esse con-
stituimus.

Instit. l. 3.
 cap. 19.
 Num. 14.

stitimus. Hoc eius infame dogma vt confirmet, distinguit de duplici hominis regimine; altero spirituali, quo conscientia instituitur; altero politico, quo ad ciuilitatis officia eruditur. Hac distinctione facta, concedit secundum externum regimē humanis legibus subijci Christianos, tametsi coram Deo solute sunt ipsorum conscientia. Mox hanc sibi ex Paulo sententiam obijcit. Difficultatem (inquit) auget quod Paulus obediendum esse Magistratui, precipit, non pœnæ solum metu, sed propter conscientiam. Vnde sequitur, politicis quoque legibus obstringi conscientias. Quod si ita esset, caderet quicquid paulo antè diximus, ac iam dicturi sumus, de spirituali regimine. Vides, Lector, ad Caluini paradoxum refutandū, ipsius Caluini iudicio quantam hic locus vim habeat. Attende nunc quid respondeat, aut qua tandem arte ab hac se difficultate explicet. Vt hic (inquit) nodus soluat, opera precium est tenere quid sit conscientia. Ac definitio quidem ex etymo vocis petenda est: nam sicut quum mente intelligentia sue homines apprehendūt rerum notitiam, ex eo dicuntur scire, vnde & scientia nomen ducitur; ita quum sensum habeat diuini iudicij quasi sibi adiunctum testem, qui sua peccata eos occultare non sinit, quin ad iudicis tribunal rei pertrahantur, sensus ille vocatur conscientia: est enim quiddam inter hominem & Deum medium, quia hominem nō paritur in se ipso suppressere quod nouit, sed eō vsque persequitur, donec ad reatum perducatur. Mox vbi ex Scripturis hunc vocabuli huius

Ibidem
num. 13.

Ibidem.

Ibidem.

Num. 16.

Ibidem.

huius sensum confirmasset, veluti concludit, dicens: Itaque sicut opera respectum ad homines habent, ita conscientia ad Deum refertur, ut conscientia bona nihil aliud sit quam cordis interior integritas. Optimè hæc omnia. Nunc attende ut ad rem præsentem hoc totum accommodet. Hinc fit (inquit) ut obstringere conscientiam lex dicatur, quæ simpliciter hominè ligat, sine hominè intuitu, vel nõ habita eorũ ratione. Exẽpli causa: Non modo casti seruire animũ, purumq; ab omni libidine, Deus præcipit, sed quamlibet verborum obscenitatem & externam lasciviam prohibet. Huius legis observatione, etiamsi nullus in mundo hominum viveret, conscientia mea subijcitur. Ita qui se intemperanter gerit, non tantum eo peccat quod malum exemplum præbet fratribus, sed conscientiam reatũ obstrictam habet apud Deum. Vera quoque sunt & ista. Mox de rebus medijs disputat, quæ quidẽ propter scandalum vitanda sunt, propter conscientiam vitare non est opus: ut de carne idolis immolata comedere; ybi fratris respectu necessaria erat abstinencia, conscientia tamen libertas reinebatur: qua explicatione facta, concludit: Videmus ut lex ista, externum opus ligans, conscientiam solutam relinquat. Sed quæ lex ista? Sanè de non comedendis immolatijs, de quo ultimo disputavit, & quæ non nisi ad vitanda scandala ab Apostolis lata erat, ut super Acta dictum est. Sed quid hæc conclusio ad leges magistratum policicas, quibus subditos

nos

nos esse Paulus iubet, non solum propter iram, sed & propter conscientiam? Quid hoc ad nodum hunc soluendum, quem sibi ex hac Pauli sententia nexuit Calvinus? Prorsus nihil.

Vide ergo impostoris artem. Apostolicam sententiam proponit. Difficultatem contra suum paradoxum apparentem agnoscit. Politicis legibus obstringi conscientias ex hac sententia sequi profiteretur. Nodi solutionem promittit, Atqui facta vocis conscientiae explicatione, ipsaque legis distinctione, quod alia conscientiam obstringere dicatur, alia non nisi propter offendiculum cauere iubeat; de ipsa sententia Apostolica, de difficultate tollenda, de nodo soluendo, de legibus politicis quomodo conscientiam non obstringant, nihil dicit, ne verbum quidem profert. Solemne hoc Caluino est, difficultates egregias & agnoscere & proponere audacter, longa & inani oratione lectorē detinere fraudulenter: vt soluisse videatur, quod proponere fuit ausus; & respondisse putetur, qui tam multa verba fecit. Manet ergo simplex Caluini assertio, nulla apparet difficultatis propositae solutio. Affirmat quidem *parendum esse legibus humanis secundū externam regimen; conscientias tamen fidelium coram Deo ab omni vinculo solutas esse.* Sic aperte Apostolo contradicit, qui duplex vinculum ponit: alterum irae seu vindictae, quod est externū; alterū con-

Caluini impostura singuliter artificiosa.

Caluini fraus solemnis.

D. d. g. conscientiae,

scientiæ, quod est coram Deo & internu.
Necessitate (inquit) *subditi estote, non solum prop-*
ter iram, id est, non solum quia vindex in iram
ei est qui malum agit; sed etiam propter conscien-
tiam, id est, quia transgressio huiusmodi le-
gum etiam Deum offendit: id quod ex præ-
cedentibus etiã suis verbis Apostolus con-
clufit: Omnis potestas à Deo est. Quæ autem à
Deo sunt, ordinata sunt. Itaque qui resistit potesta-
ti, Dei ordinationi resistit. Qui autem Deo resistunt,
ipsi sibi damnationem acquirunt. Quid clarius,
quid luculentius dici potuit, quò postea
concluderet Apostolus: Itaque necessitate sub-
diti estote: non solum propter iram, sed etiam prop-
ter conscientiam? Est enim hæc Apostoli sen-
tentia non simplex assertio, sed ex ante-
gressis axiomatibus inuicta & necessaria
conclusio. Quò impudentior & nequior
Calvinus, qui cauteriata conscientia aper-
tissimo Dei verbo frontem obuertens, &
negare audeat politicis legibus obstringi cõ-
scientias fidelium, & Apostolica disputatio-
ne visa, agnita, palpata, eam in conspectum
profert, eam suo dogmari aduersam agno-
scit, ei tamen se subijcere & intellectu cap-
tiuare nolens, inanibus verbis lectorem lu-
dificare contendit. Sic isti pestilentes sedu-
ctores, Scripturas, Scripturas clamitant;
Scripturas, Scripturas, quando ipsis aduer-
santur, naso adunco suspendunt.

Iam verò ut hæc Pauli sententia bilio-
 sum

Cal. cau-
 teriata
 cõscientia
 Script. de-
 prauat.

sum Caluini animum ab vna parte agerri-
 me habuit, quia legum politicarum obli-
 gationem in conscientia luculenter docuit
 (vnde tota eius de Christiana libertate im-
 pia & pestilens doctrina veluti vno verbo
 subuertitur) sic vt ab altera parte bili suæ
 aliquo modo satisfaceret, Catholicos sibi in
 eadem sententia mordendos existimauit, ne
 prorsus illi impunes abirent. *Tota (inquit)*
hæc disputatio est de civilibus præfecturis. Itaque
frustra inde sacrilegam suam tyrannidem stabilire
moliuntur, qui dominatum in conscientias exer-
cent. Satis altè dentem infixit, qui Eccle-
 siasticarum legum legitimam auctoritatem
 sacrilegam tyrannidem vocat; & sanctis præ-
 ceptis conscientias imbuere, *dominatum in*
conscientia exercere nuncupat. Sed quid? An
 sacrilegus tyrannus ipse Paulus erat, aut
 dominatū in conscientias exercuit, quū sic
 ad Hebræos suos scriberet: *Obedite Præpositis*
vestris, & subiaceite illis? Sic opinor Caluini
 iudicio. Atqui ex hoc loco fortasse Ecclesia-
 sticarū legū obligatio probari non potest, vt
 quamuis aspere, verè tamen Caluinus eos
 reprehendat, qui ex hoc loco eam stabilire
 moliuntur. Nec hoc Caluino dabimus. S.
 Basilius Græcanicę Ecclesię lumē, eā ex hoc
 loco stabilire non est veritus. *Paulus (inquit)*
Apostolus in ea epistola quā ad Romanos scribit, ip-
sis præcipit, vt excellentioribus illi potestatibus om-
nibus subiecti sunt: potestatibus (inquam) mundi, non

Ecclesiast.
legū obli-
gatio.

Hebr. 13.

Constit.
monast.
cap. 25.

Ddd 2 spiri-

spiritualibus: quo in loco qui vel minimum pote-
 stati resistit, eum ait Deo ipsi resistere. Si igitur qui
 mundo huic præsunt, & ex lege humana illam im-
 perandi potestatem habuerunt, ijs diuina lex pietatis
 cultores tantopere voluit esse subiectos, & quod
 maius est, quorum vita tota tunc erat impietas,
 quam magna tandem ei à pietatis cultore prestan-
 da obedientia est, qui à Deo constitutus Præses sit,
 & imperandi potestatem à Dei legibus accepit! &
 quomodo defendi potest, eum Dei ordinationi non
 resistere, qui Antisliti resistat suo? Hæc Basilius.
 Nō frustra sed aptè & validè argumētatur,
 veluti à minore ad maius. Politica enim
 potestas, tametsi à Deo sit, mediante tamen
 communitate ciuili, & (vt Basilius hic lo-
 quitur) ex lege humana, quæ suos sibi Princi-
 pes constituit, à Deo est. Ecclesiastica pote-
 stas, nulla mediante potestate humana, sed
 immediatè ab ipso Deo & à Dei legibus est,
 vt Basilius notauit. Certo enim sacramēto
 diuinitus instituto; & autoritate à Chri-
 sto accepta, in Ecclesia Christi rebus Eccle-
 siasticis præsumt, quicumque præsumt. Est
 igitur illorum potestas non solū à Deo,
 sed & per Deum. Sunt illi non ministri Dei
 tantū, sed & legati, pro Christo & vice Christi
 legatione fungētes: quia, sicut Pater misit Christum
 in mundum, sic Christus Apostolos suos viua
 voce, & eorum successores Spiritu suo, mit-
 tit in mundum. Vnde de illis Paulus dixit,
 Vos Spiritus S. posuit regere Ecclesiam Dei. Mul-
 to igitur

2. Cor. 5.
 IOAN. 17.

ACT. 10.

to igitur fortius (vt rectè iudicauit D. Basilius, sanior Caluino interpres) Apostoli argumentum pro legū Ecclesiasticarum quàm pro legum politicarum necessaria obedientia facit. Sed Apostolus, quod suo instituto seruiebat, id solum hoc loco dicendum putauit.

- 8. Qui diligit proximum, legem impleuit. Nam
- 9. non adulterabis, &c. & si quod est aliud mandatum, in hoc verbo instauratur: Diliges
- 10. proximum tuum sicut te ipsum. Dilectio proximi, malum nõ operatur. Plenitudo ergo legis est dilectio.

AD hunc etiam locum cauteriata conscientia apertæ & agnitæ veritati oblectatur Caluinus. Agnoscit omnia legis mandata reuocari à Paulo ad dilectionem, vt tum sciamus nos rite obtemperare mandatis, quum dilectionem seruamus. Agnoscit, tametsi Paulus secunda tantum legis tabula hic meminerit, & de illis tantum officijs loquitur, que nobis erga proximum demandantur à lege, tamen verum quoque illud esse, impleri totam legem quum proximum diligimus, quoniam vera erga homines charitas non nisi ex Dei amore fluit, atque eius est testimonium sicuti effectus. Si ergo omnia legis mandata ad vnam dilectionem reuocantur, & totam legē implemus quum proximum diligimus; cõcludimus nos Catholici, legem ab homine Christiano impleri posse, quia proximum diligere, & ex vera

Cal. cauteriata conscientia Script. de prauat.

Legis impletio inuictè probatur.

D. d. d. chari-

charitate diligere homo Christianus potest. An huic tam aperte veritati concedet Calvinus? Non est hoc illi in more positum. Vide tamen quomodo sibi frontem hic perfricit: *Nugatorium* (inquit) est *Sophistarum cavillam*, qui ex hac sententia elicere conantur operum iustificationem. Non enim tradit Paulus quid faciant, aut non faciant homines; sed sub conditione loquitur, quam nullibi adimpletam reperias. Nos autem quum dicimus non iustificari homines operibus, non negamus quin legis observatio vera sit iustitia; sed quia nemo eam prestat, neque unquam prestitit, dicimus omnes ab ea excludi, ac propterea unicum esse in Christi gratia asylum. Vide in signem hominis audaciam cum egregia impostura coniunctam. Dicit Paulus, *Qui diligit proximum, legem implet*. Calvinus vafre non ait, *Nemo unquam diligit aut dilexit proximum*; sed ait, *Nemo unquam implet aut implevit legem*. Sic Apostoli consequentiam, quod lex impletur, fortiter negat. Antecedentem propositionem, quod proximus diligitur, nec negat, nec admittit. Respondet quidem, *Paulum non tradere quid faciant vel non faciant homines*, sed sub conditione loqui, quam nullibi adimpletam reperias. Atqui quæ sit hæc conditio nullibi adimpleta, an ipsius proximi dilectio, an quæ ex ea consequitur legis adimpletio (vtrumque enim Paulus dixit) non aperit impostor. Conditio sanè videtur esse ipsa proximi dilectio. At in subsequentibus Calvinus non

Calvini
astuti
peregrea
gia.

de proximi dilectione sed de legis obseruatione dicit, *Nemo eam prestat, neque vnquam prestatit.* Similiter & illud, *Quid faciant vel non faciāt homines,* potest ad vtrumque referri, ad proximi dilectionē, & ad legis adimplentionē. Sed ad vtram referatur, non aperit impostor. *Qui male agit, odit lucem.* Tectē & ambiguo loquitur, cui fallendi non docendi animus est. Legis obseruantiam à nemine adimpleri, probabilius dici posse censuit Calvinus. Hoc enim perpetuò dicit ac docet. Dilectionē proximi à nemine prestatari posse, à nemine vnquam prestatam fuisse, quia durius & absurdius dici aduertit, dicere aperte noluit, à suis intelligendum relinquere maluit. Nam & sic ab aduersario Catholico difficilius refutari se posse sperauit. Hæ eius artes sunt.

Cæterum breui & aperto sermone Calvinum constringimus. Non hic queritur, nec hic agit aut disputat Apostolus, possitne lex impleri an non; sed hoc agit, hoc docet, hoc affirmat Apostolus, *eum qui proximum diligit, legem implere, eum qui proximum diligit, malum non operari; in dilectione proximi, omnia mandata instaurari;* seu, vt Calvinus vertit, *comprehendi;* Beza, *summatim comprehendit;* denique quòd plenitudo legis est dilectio. De hac igitur proximi dilectione respondere Calvinum oportuit. An de hac dilectione proximi sua verba intelligi vult, *Non tradit Paulus quid*

D d d 4. *fiant*

faciant vel non faciant homines, diligantne proximos vel non diligant; sed sub conditione loquitur, quam nullibi adimpletam reperias? de dilectione (inquam) proximi, quæ est conditio implendæ legis, loquitur, quam dilectionem nullibi adimpletam reperias? An hic verborum Caluini sensus est? Si iste sensus non est, ad totam Apostoli disputationem seductor callidus nihil respondit. Si ista sensus est, quis hominem tam impium ferat, qui omnes pios vna voce condemnat, quod nemo eorum proximum dilexerit, ideoque aut veluti stipites nullo affectu, aut veluti impij odio proximum semper prosequantur ac persecuti fuerint? Caluinus igitur ipse neminem vnquam dilexit? Aut Ioannes ille dilectus discipulus Christi sefellit ac mentitus est, quum scriberet: *Quos ego diligo in veritate, & nec ego solus, sed & omnes qui cognouerunt veritatem.* An quoties Paulus dixit, *Fratres mei dilecti, Timotheo dilecto filio, Tito dilecto filio*, sefellit eos? mentitus est? non dilexit eos? An Petrus ceterique Apostoli Christum non dilexerunt? aut si Christum diligere potuerunt, sese mutuò diligere non potuerunt? An falsam & nunquam ac nunquam futuram discipulorum suorum notam Christus dedit quum diceret, *In hoc cognoscet omnes quòd discipuli mei estis, si dilectionem ad inuicem habueritis.* Ad quam tandem impietatem, barbariem, & portentosam feritatem

rotura

Dilectio
proximi
de facto
impleta.
Epist. 2.

1. Cor.
13. 5.
8. Tim.
2. 2.
Tit. 1. 4.

Joan. 13.
35.

totum Christianismum sceleratissimus Cal-
 ninus reducet: qui à nemine piorum proxi-
 mum diligere affirmat? *Non tradit* (inquit)
Pudus quid faciant vel non faciant homines, dili-
gantne vel non diligant proximum; sed sub
conditione dilectionis proximi loquitur, quam
nullibi adimpletam reperias. Vide quantus iste
 Timon, qualis *μωαυδευτος*, imò Timone ^{Calvinus}
 centuplo odiosior. Timon neminem ip- ^{alter. Ti-}
 se dilexit; at alios sese mutuo diligere & ^{mon.}
 vidit & doluit. Noster Timon nec ipse
 vnumquam quendam dilexit (quod enim ne-
 mo vnumquam prestitit, hoc neque ipse præ-
 stare potuit) nec à quoquam quèquam diligere
 admittit.

Iam si hæc tam absurda & impia sunt, ut
 nemo post Calvinum Calvinista ea (opinor)
 amplius affirmare velit: manet contra Cal-
 vinum & Calvinistas omnes, non nugatorium ^{Operum}
adullum, sed serium, solidum, & inuictum ar- ^{iustitia in-}
 gumentum, ex bonis operibus hominem ve- ^{uidetè con-}
 re iustificari. Nam si (ut Calvinus hic agno- ^{cluditur.}
 scit) *legis observatio est vera iustitia*; qui autem
 diligit proximum, legem observat, adeoque im-
 plet; & dilectio proximi in omnibus pijs ne-
 gari non potest; invidetè sequitur, pios omnes
 tum legem implere, tum ex legis observatione
 veram iustitiam assequi. Atque hæc quidem
 contra fœdam Calvini corruptelam hætenus.

Beza hoc loco vno se verbo suaviter ex-
 pedire posse speravit. *Legem* (inquit) *implevit,*

D d d 5 id est,

id est, non vnicum aliquod præceptum obijt, sed in genere præstitit quod lex iubet. Itaque non agit hoc loco Apostolus de perfecta vel imperfecta obseruatione legis, vt nugantur Sophiste, sed charitatem vt legis summam commendat. Respondeo, hoc Catholicæ doctrinæ sufficere. Totam legem in genere & omnia mandata per dilectionem proximi impleri, ex Apostolo dicimus: seu perfectè seu imperfectè, quoad modum agendi, alia quæstio est. Sufficit totam legem impleri. Ita nouella hæresis (legem impleri non posse) ex hoc loco iugulatur.

Beza eu-
so obstru-
it.

Dilectio
triplici se-
su legem
implet.

3.

Nunc, vt Apostoli doctrina magis intel- ligatur, breuiter monebo quomodo & in quo sensu vna dilectio totam legem implet. Facit hoc sanè tribus modis. Primum, vt sic loquar, reductiue, quia ad vnum dilectionis mandatum omnia alia mandata re- ducuntur, vt illo adimpleto, omnia seruentur, non solum secundæ tabulæ, quæ hic sola Apostolus enumerat, quia qui proximum diligit, nulli iniuriam facit, quo tota secunda tabula consistit; sed etiam primæ tabulæ mandata, siue totus veri Dei cultus: idque hanc ob causam, quia vera proximi charitas nõ nisi ex amore Dei fuit (vt ipse agnouit Calui- nus) quâdo qui proximum verè diligit, pro- pter Deum & in Deo eum diligere debet: quo vno vera Christianorum dilectio ab hu-

mana distinguitur amicitia. Qui proximum di-
lib. 2 c. 7. ligit (ait Augustinus) consequens est vt Deum
quoque

quoque diligit. Ex vna quippe eademque charitate
 Deum & proximum diligimus. Hunc sensum
 hoc in loco maximè respexit Apostolus.
 Hoc etiam sensu Christus in Euangelio di-
 xit: In his duobus dilectionis praeceptis tota lex pendet & Propheta. 2.
 Alio modo dilectio proximi
 implet legem effectiuè, quia charitas Dei &
 proximi (quæ nisi vna & eadè virtus est tra-
 ctione sui) donum illud Dei & gratiæ seu
 virtus est, cuius beneficio tota lex impletur,
 iuxta illud Apostoli, *Finis præcepti charitas*, vi. 1. Tim. 1.
 delictet quo præcepta perficiuntur, vt doctè
 exponit Augustinus. Hoc per multa parti-
 cularia virtutum opera, quæ ex vna charita-
 tis radice enascuntur, demonstrat Apostolus
 in priori ad Corinth. *Charitas patiens est, beni-
 gna est*, &c. quod suo loco explicabitur. Præfat. in
Psal 31.
 Quod & D. Gregorius, Apostolum imitatus,
 pulchrè & latè explicat in Moralibus in Iob. Cor. 13.
 Tertio tandem modo dilectio implet legem,
 quia plenitudo legis est formaliter: id est, cæte-
 rarum omnium virtutum & actionum bo-
 narum veluti forma charitas est; quatenus
 nulla obedientia, nulla actio, quantumlibet
 ex sua substantia honesta, vera virtus, Deo-
 que placens, sine charitate censeri potest, nisi
 ad charitatem veluti finem ac scopum actio-
 nes per se honestæ dirigantur: si alium finem
 ac scopum habent, seu malum seu indiffe-
 rentem, veræ virtutes non erunt. In Morali-
 bus autem rationem formæ finis habet, vt
Lib. 10. c.
6. & 7.
3.
tale

tale vnumquodque denominetur ac censeatur, qualem sibi finē præfixum habuit. Hinc

1. Cor. 13. Apostolus roties monet *vt omnia ad edificati-*
 26. *nem, omnia ad Dei gloriam fiant.* Tot ergo mo-
 1. Cor. 10. *dis plenitudo legis est dilectio; & qui diligit proxi-*
 31. *mum (idem quippe & Deum diligit) totam le-*
gem impleuit: sanè quatenus eam in hac vita
impleri necesse est.

CAP. XIII.

4. *Stabit autem: Potens est enim Deus statueré illum.*

Cal. dnali
 en cordis
 & lingue.

Versipellis Calvinus paucis in hunc locum verbis duplici corde, & lingua utitur, volens & suis hæresibus consentaneum aliquid dicere, & apertam tamen ac liquidam veritatem non aspernari videri. Quod (inquit) Apostolus argumentatur à Dei potentia, non simpliciter id facit, ac si diceret posse id Deum facere si vellet, sed connectit Dei voluntatem cum potentia, more Scriptura. Hæc suis placitis consequenter Calvinus dixit. Quum enim certitudinem gratiæ perpetuam in omnibus semel per fidem iustificatis, & vnicam electorum fidem indelebilem ponat; perseverantiam in eisdem docere Apostolum vult, non quam Deus operari potest si velit, sed quam infallibiliter operabitur de facto; quia Dei voluntas cum sua potentia semper coniuncta est,